

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2015 R.

*BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS
IN DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP IN 2015*



ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
WE WROCŁAWIU

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN WROCŁAW*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO

VICE PRESIDENT

Halina Woźniak

REDAKTOR GŁÓWNY

EDITOR-IN-CHIEF

Stanisław Kamiński

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Agata Girul, Agnieszka Ilczuk, Danuta Komarowska,
Wacław Mazur, Gabriela Okoń, Elżbieta Stańczyk, Małgorzata Wysoczańska

SEKRETARZ

SECRETARY

Marta Woźniakiewicz

AUTOR OPRACOWANIA

AUTHOR OF PUBLICATION

Agata Girul

SKŁAD KOMPUTEROWY,
OPRACOWANIE GRAFICZNE

*TYPESETTING,
GRAPHICS AND DESIGN*

Wojciech Szpakowski

PROJEKT OKŁADKI

COVER DESIGN

Agata Girul

Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US

*When publishing SO data
please indicate source*

Publikacja dostępna
w Internecie

*Publication available
on the Internet*

<http://wroclaw.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny we Wrocławiu przedstawia Państwu kolejną edycję publikacji pt. *„Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2015 r.”*, w której zaprezentowane zostały w szerokim ujęciu informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyników finansowych budżetów gmin, powiatów, miast na prawach powiatu i województwa.

Zasadniczą część opracowania stanowią tablice statystyczne w formacie .xls, prezentujące zestaw danych dotyczących wielkości oraz struktury budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Opracowanie zawiera również tabelaryczne zestawienie ważniejszych danych o województwie na tle kraju oraz w ujęciu retrospekcyjnym za lata 2008-2015.

Publikację uzupełnia synteza wyników badań wzbogacona ilustracjami graficznymi. Całość opracowania poprzedzona została uwagami, zawierającymi podstawowe pojęcia i definicje.

Polecając Państwa uwadze tę publikację mam nadzieję, że zebrany w niej materiał będzie interesującym źródłem wiedzy o sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim i jednocześnie inspiracją do dalszego zgłębiania tej tematyki.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego we Wrocławiu



Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

Wrocław, wrzesień 2016 r.

PREFACE

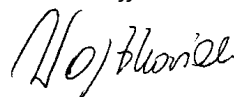
The Statistical Office in Wrocław presents subsequent edition of the publication entitled "Budgets of the local government entities in Dolnośląskie Voivodeship in 2015", which contains a wide scope of information about revenue, expenditures and financial results of the budgets of municipalities, counties, cities with county status and the voivodship.

An essential part of the publication are statistical tables in .xls format, which present a set of data on the size and structure of the budgets of local government entities. The publication also contains a tabular summary of the most important data about the voivodship against the background of the country and in retrospective terms for the years 2008-2015.

The publication is completed by the synthesis of research results, enriched with graphic illustrations. The entire publication was preceded by comments which contain basic concepts and definitions.

While drawing your attention to this publication, I hope that the material collected in it will be an interesting source of information about the financial position of local government entities in the Dolnośląskie Voivodship and also the inspiration for the further studying of the subject.

*The Director
of the Statistical Office in Wrocław*



Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

Wrocław, September 2016

	Strona
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	7
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	10
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	10
Budżety gmin	12
Budżety powiatów	16
Budżety miast na prawach powiatu	17
Budżet województwa	19

TABLICE (.xls)

I. Tablice przeglądowe

- Tabl. 1. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Tabl. 2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca
Tabl. 3. Budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na tle kraju w 2015 r.

II. Budżety jednostek samorządu terytorialnego

- Tabl. 4. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
Tabl. 5. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów
Tabl. 6. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
Tabl. 7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów

III. Budżety gmin

- Tabl. 8. Dochody budżetów gmin według rodzajów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 9. Struktura dochodów budżetów gmin według rodzajów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 10. Dochody budżetów gmin według działów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 11. Struktura dochodów budżetów gmin według działów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 12. Wydatki budżetów gmin według rodzajów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 13. Struktura wydatków budżetów gmin według rodzajów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 14. Wydatki budżetów gmin według działów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 15. Struktura wydatków budżetów gmin według działów oraz podregionów i powiatów
Tabl. 16. Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca
Tabl. 17. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów gmin

IV. Budżety powiatów

- Tabl. 18. Dochody budżetów powiatów według rodzajów
Tabl. 19. Dochody budżetów powiatów według działów
Tabl. 20. Wydatki budżetów powiatów według rodzajów
Tabl. 21. Wydatki budżetów powiatów według działów
Tabl. 22. Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca
Tabl. 23. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów powiatów

V. Budżety miast na prawach powiatu

- Tabl. 24. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
Tabl. 25. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według działów
Tabl. 26. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
Tabl. 27. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów
Tabl. 28. Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca
Tabl. 29. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu

VI. Budżet województwa

- Tabl. 30. Dochody budżetu województwa według rodzajów
Tabl. 31. Dochody budżetu województwa według działów
Tabl. 32. Wydatki budżetu województwa według rodzajów
Tabl. 33. Wydatki budżetu województwa według działów
Tabl. 34. Dochody i wydatki budżetu województwa na 1 mieszkańca
Tabl. 35. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa

CONTENTS

	Page
PREFACE	4
GENERAL NOTES.....	7
RESULTS OF SURVEY – SYNTHESIS	10
Local government units budgets	10
Budgets of gminas.....	12
Budgets of powiats.....	16
Budgets of cities with powiat status	17
Budget of voivodship	19

TABLES (.xls)

I. Review tables

Table 1. Revenue, expenditure and financial result of local government units budgets

Table 2. Revenue and expenditure of local government units budgets per capita

Table 3. Budgets of local government units of Dolnośląskie voivodship against the background of Poland in 2015

II. Budgets of local government units

Table 4. Revenue of local government units budgets by types

Table 5. Revenue of local government units budgets by divisions

Table 6. Expenditure of local government units budgets by types

Table 7. Expenditure of local government units budgets by divisions

III. Gminas budgets

Table 8. Revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 9. Structure of revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 10. Revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 11. Structure of revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 12. Expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 13. Structure of expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats

Table 14. Expenditure of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 15. Structure of expenditure of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats

Table 16. Revenue and expenditure of gminas budgets per capita

Table 17. Revenue, expenditure and financial results of gminas budgets

IV. Powiats budgets

Table 18. Revenue of powiats budgets by types

Table 19. Revenue of powiats budgets by divisions

Table 20. Expenditure of powiats budgets by types

Table 21. Expenditure of powiats budgets by divisions

Table 22. Revenue and expenditure of powiats budgets per capita

Table 23. Revenue, expenditure and financial results of powiats budgets

V. Cities with powiat status budgets

Table 24. Revenue of cities with powiat status budgets by types

Table 25. Revenue of cities with powiat status budgets by divisions

Table 26. Expenditure of cities with powiat status budgets by types

Table 27. Expenditure of cities with powiat status budgets by divisions

Table 28. Revenue and expenditure of cities with powiat status budgets per capita

Table 29. Revenue, expenditure and financial results of cities with powiat status budgets

VI. Voivodship budget

Table 30. Revenue of voivodship by types

Table 31. Revenue of voivodship budget by divisions

Table 32. Expenditure of voivodship budget by types

Table 33. Expenditure of voivodship budget by divisions

Table 34. Revenue and expenditure of voivodship budget per capita

Table 35. Revenue, expenditure and financial result of voivodship budget

UWAGI OGÓLNE

Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowiła od 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami), która zastąpiła dotychczasową ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104, z późniejszymi zmianami), jak również przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego podstawę prawną stanowi także:

- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 446),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 814),
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 486),
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 198),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1015),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053).

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku jednostek samorządu terytorialnego.

GENERAL NOTES

Public finances include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The legal basis defining the above mentioned processes provided since 2010 the Law of 27 VIII 2009 on Public Finances (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments), which replaced the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104, with later amendments), as well as regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

In case of the financial management of local governments, the legal basis is additionally provided by:

- the Law of 8 III 1990 on Gmina Local Government (uniform text Journal of Laws 2016 item 446),
- the Law of 5 VI 1998 on Powiat Local Government (uniform text Journal of Laws 2016 item 814),
- the Law of 5 VI 1998 on Voivodship Local Government (uniform text Journal of Laws 2016 item 486),
- the Law of 13 XI 2003 on Incomes of Local Government Units (uniform text Journal of Laws 2016 item 198),
- the Minister of Finances Regulation of 16 I 2014 on Budgetary Reporting (uniform text Journal of Laws 2016 item 1015),
- the Minister of Finances Regulation of 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053).

The presented data include information on revenue, expenditure and budgets results of local government units.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego zgrupowano zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Prezentowane dane w zakresie dochodów i wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy dochodów/wydatków zrealizowane w danym dziale.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

Na **dochody jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

1. dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
- c) dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;

2. dotacje:

- a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 205, 620 i 625 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),

Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law on Public Finances.

Revenue and expenditure of the budgets of local governments units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances and in the regulation of the Minister of Finance on detailed classification of budget revenue, expenditure, income, outgoing and funds from foreign sources established.

The presented data on revenue and expenditure by divisions cover all the paragraphs of revenue/expenditure generated in a particular division.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables revenue and expenditure of gminas are given without data for cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

Budget revenue of local government units comprise:

1. own revenue, i.e.:

- a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
- c) revenue from property, e.g. revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
- d) funds for additional financing of own tasks from other sources;

2. grants:

- a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task realized on the basis of agreements with government administration bodies,
- b) provided under programmes financed with the European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 205, 620 and 625 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),

- c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;

3. **subwencja ogólna z budżetu państwa**, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Przy przeliczaniu dochodów i wydatków na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI. Dane od 2010 r. zostały przeliczone na podstawie bilansu ludności opracowanego przy przyjęciu za bazę wyjściową wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wartości „ogółem”.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

c) *received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),*

d) *other grants, of which realised on the basis of agreements between local government units,*

3. **general subvention from the state budget**, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensatory, balancing and regional.

Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- *expenditure on wages and salaries (including derivatives),*
- *expenditure on the purchase of materials and services,*
- *grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,*
- *expenditure on debt servicing,*
- *expenditure related to granting endorsements and guarantees.*

Information concerning budgets of local government units is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance budgetary reporting.

When computing revenue and expenditure per capita was adopted the population as of 30 VI. Data since 2010 was assumed to use the number of population calculated on the basis of Population and Housing Census 2011.

Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

Relative numbers (indices, percentages) are calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH / SYMBOLS

Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
„w tym” „of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2015 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego, tj. gmin, powiatów i miast na prawach powiatu oraz województwa wyniosły 15211,1 mln zł i w porównaniu z 2014 r. zmniejszyły się o 1,3% (w kraju dochody zwiększyły się w skali roku o 2,4%).

Łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2015 r. stanowiły 7,6% wszystkich dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju, tj. o 0,3 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Podobnie jak w latach wcześniejszych, w strukturze dochodów według szczebli jednostek samorządu terytorialnego największe znaczenie miały wpływy gmin, które zrealizowały 46,5% dochodów ogółem (44,5% w 2014 r.). Udział dochodów miast na prawach powiatu wyniósł 32,7% (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 1,2 p.proc.), a powiatów 12,5% (spadek o 0,3 p.proc.). Udział budżetu samorządu województwa w całkowitych dochodach budżetów jednostek samorządu terytorialnego obniżył się z 11,2% w 2014 r. do 8,3% w 2015 r.

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków budżetów według szczebli jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r.

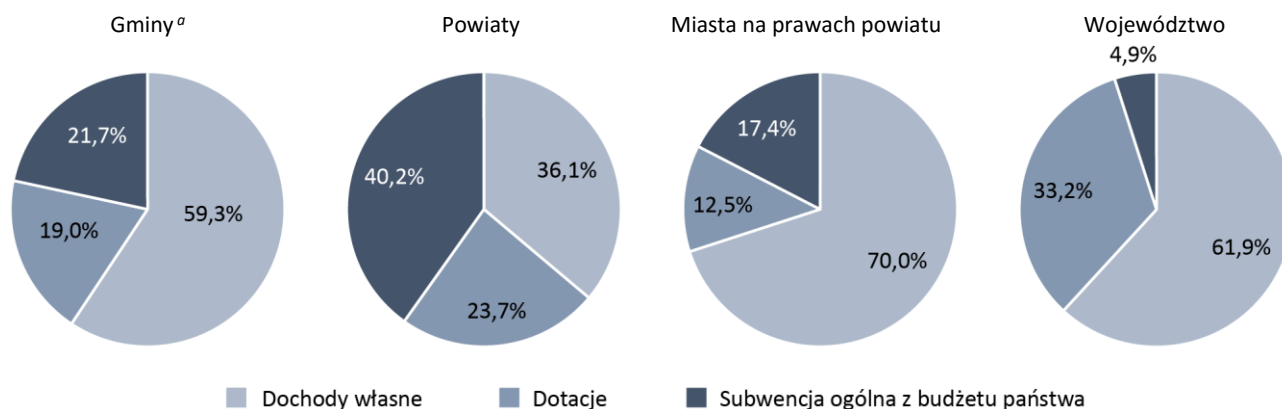


^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Największy udział w strukturze zagregowanych dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2015 r. miały dochody własne – 60,1% (w 2014 r. – 57,1%). Zrealizowano je w kwocie 9149,5 mln zł, tj. o 3,9% większej niż w 2014 r. W ogólnej wartości dochodów własnych najwyższe wpływy pochodziły z podatku od osób fizycznych (33,4% dochodów własnych; 20,1% dochodów ogółem).

Udział subwencji ogólnej z budżetu państwa w stosunku do dochodów ogółem w 2015 r. obniżył się w skali roku z 22,1% do 21,2%, a udział dotacji w dochodach ogółem obniżył się o 2,1 p.proc. do 18,7% w 2015 r.

Wykres 2. Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.



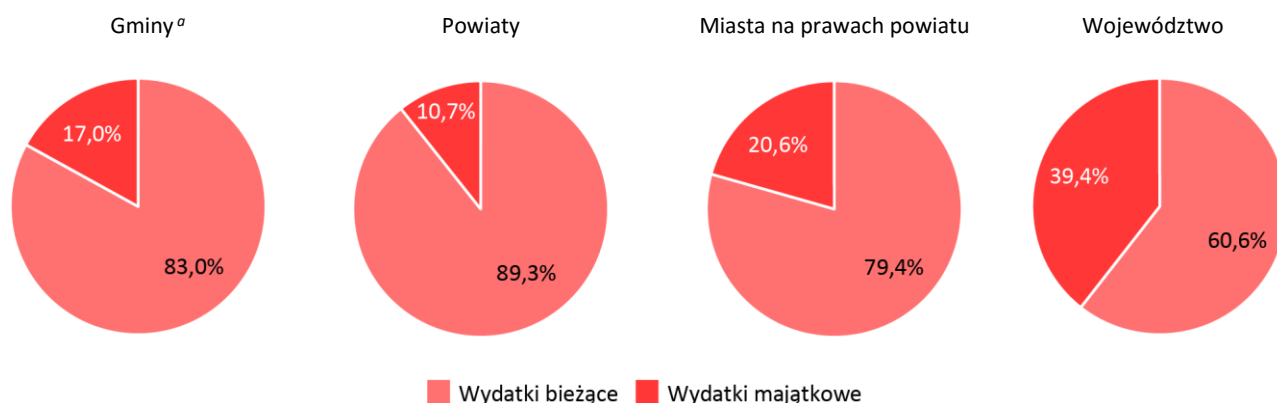
^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2015 r. wyniosły łącznie 15349,2 mln zł i były o 4,4% niższe od zrealizowanych w 2014 r. (w kraju niższe o 0,2%).

W strukturze wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego największy udział miały gminy 44,8%, (tj. o 1,8 p.proc. więcej niż przed rokiem). Miasta na prawach powiatu poniosły 34,5% wszystkich wydatków jednostek samorządu terytorialnego (przy zwiększeniu ich udziału w skali roku o 2,0 p.proc.), a powiaty – 12,2% (spadek o 0,1 p.proc.). W skali roku zmniejszył się udział wydatków samorządu województwa o 3,7 p.proc. i wyniósł 8,5%.

Zarówno w województwie dolnośląskim, jak i w kraju, w 2015 r. główną część wydatków jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące (odpowiednio 80,6% i 80,4%). W województwie dolnośląskim zamknęły się one w kwocie 12373,7 mln zł, tj. o 1,3% mniejszej niż w 2014 r. (w kraju – wzrost o 1,6%).

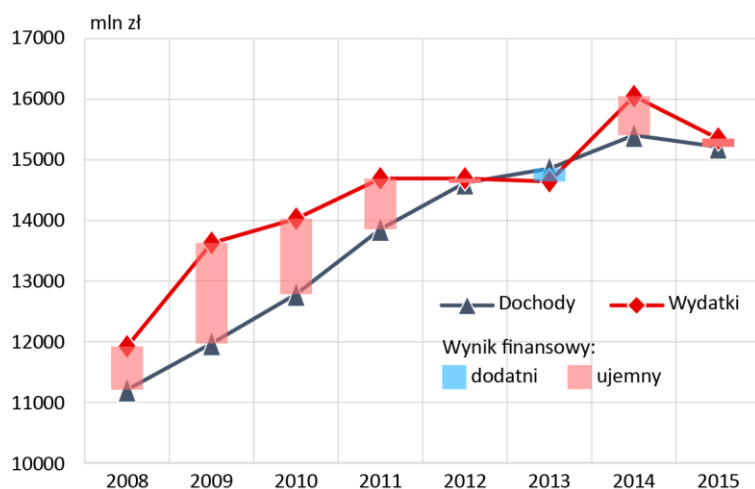
Wykres 3. **Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2015 r.**



^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Na wydatki majątkowe jednostki samorządu terytorialnego w 2015 r. przeznaczyły 2975,5 mln zł, tj. o 15,3% mniej niż w 2014 r. (w kraju mniej o 6,7%). Udział wydatków majątkowych wynosił 19,4% ogółu wydatków budżetowych, w tym 18,1% stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym. Najwyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem zaobserwowano w samorządzie województwa (39,4%), a najniższy w powiatach (10,7%). Odsetek zagregowanych wydatków majątkowych jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego ukształtował się na poziomie o 2,5 p.proc. niższym od osiągniętego w 2014 r.

Wykres 4. **Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów jednostek samorządu terytorialnego**



W 2015 r. w województwie dolnośląskim budżety jednostek samorządu terytorialnego ogółem zamknęły się deficytem budżetowym w wysokości 138,0 mln zł (w 2014 r. poziom wydatków przewyższał dochody o 648,3 mln zł). Deficyt wykazały miasta na prawach powiatu (324,3 mln zł) oraz województwo (35,7 mln zł), natomiast nadwyżkę budżetową obserwowaną od 2012 r. uzyskały powiaty (26,6 mln zł) oraz gminy (195,3 mln zł; po deficycie w 2014 r.).

BUDŻETY GMIN

W 2015 r. w województwie dolnośląskim łączne dochody gmin (z wyłączeniem 4 gmin mających również status miast na prawach powiatu) wyniosły 7075,5 mln zł. Były one wyższe w porównaniu z 2014 r. o 3,3% (w kraju wyższe o 3,7%) i stanowiły 8,1% dochodów wszystkich gmin w Polsce. Udział dochodów gmin miejskich (32 jednostki) w dochodach ogółem wyniósł 32,5%, gmin miejsko-wiejskich (55 jednostek) – 37,1%, a wiejskich (78 jednostek) – 30,3%. W Polsce wśród ogółu dochodów gmin największy udział miały gminy wiejskie (43,9%).

Średnie dochody gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 3586,99 zł (w kraju – 3395,81 zł) i były o 3,4% wyższe niż przed rokiem (w kraju – wyższe o 3,8%). Najwyższe dochody na 1 mieszkańca w grupie gmin wiejskich osiągnęła gmina Jerzmanowa (7682,13 zł), a najniższe – gmina Oleśnica (2801,72 zł). Spośród gmin miejskich najwyższe dochody odnotowano w Świeradowie-Zdroju (7434,18 zł), a najniższe w Piławie Górnej (2555,23 zł). W gminach miejsko-wiejskich najwyższe dochody na 1 mieszkańca uzyskała gmina Polkowice (7968,39 zł), a najniższe – gmina Nowogrodziec (2605,00 zł). Przeciętny dochód na 1 mieszkańca gminy w województwie dolnośląskim był w 2015 r. wyższy o 5,6% od przeciętnych dochodów uzyskanych przez gminy w Polsce (3. lokata w kraju – po województwach zachodniopomorskim i pomorskim).

Najwyższe dochody osiągnęły gminy miejskie Lubin (296,0 mln zł) i Głogów (248,1 mln zł) oraz gmina miejsko-wiejska Polkowice (217,9 mln zł). Najmniejsze dochody odnotowano w gminie wiejskiej Platerówka (5,8 mln zł).

Wzrost dochodów w skali roku odnotowało 109 gmin, w tym w największym stopniu wzrósł dochód gmin wiejskich Gaworzycy i Oława (odpowiednio o 44,7% i o 40,7%). W pozostałych 56 gminach zanotowano niższe niż w 2014 r. dochody budżetów. W największym stopniu zmniejszyły się dochody gminy wiejskiej Gromadka (o 21,1%) oraz gmin miejsko-wiejskich Olszyny (o 18,8%) i Przemkowa (o 14,8%).

Ponad połowę (59,3%) dochodów ogółem gmin w województwie dolnośląskim w 2015 r. stanowiły dochody własne (w kraju 49,7%), które zrealizowano w kwocie 4198,6 mln zł, tj. o 3,2% większej niż w 2014 r. (w kraju większej o 4,5%). Dochody własne w gminach miejskich zapewniały 62,9% wpływów do budżetów, a w budżetach gmin miejsko-wiejskich i wiejskich stanowiły odpowiednio 58,3% i 56,8% ogółu dochodów. Spośród 165 gmin (z wyłączeniem miast na prawach powiatu) w 50 gminach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był wyższy od średniej dla województwa, a najwyższy zaobserwowano w gminie miejsko-wiejskiej Polkowice (84,4%) i wiejskich: Kobierzycy (83,5%), Jerzmanowa (82,8%) i Lubin (81,0%). Najniższym udziałem dochodów własnych charakteryzowały się gminy: wiejska Przeworno (31,7%), miejsko-wiejska Lubomierz (31,9%) oraz wiejska Pęcław (32,5%). Przeciętne dochody własne gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2128,52 zł (w kraju 1687,82 zł), przy czym w gminach miejskich wyniosły one 2127,08 zł, miejsko-wiejskich – 2098,51 zł, a wiejskich – 2169,26 zł.

W 2015 r. wśród dochodów własnych dolnośląskich gmin dominowały wpływy z podatków, w których istotną pozycję stanowił podatek od osób fizycznych (32,2% dochodów własnych; 19,1% ogółu dochodów gmin województwa) oraz podatek dochodowy od nieruchomości (odpowiednio 30,6% i 18,2%).

Na kolejną część dochodów gmin składały się dotacje – 19,0% ogółu dochodów (w kraju – 21,3%) oraz subwencja ogólna – 21,7% (w kraju – 29,0%).

W 2015 r. dotacje celowe osiągnęły wartość 1089,4 mln zł, tj. o 3,1% wyższą niż w roku poprzednim (w kraju wyższą o 3,0%) i stanowiły, podobnie jak przed rokiem, 81,0% ogółu dotacji oraz 15,4% dochodów ogółem. W gminach miejskich kwota dotacji celowych stanowiła 14,4% ogółu dochodów, w miejsko-wiejskich – 16,3%, a w wiejskich – 15,5%. Najwyższy udział dotacji celowych w dochodach ogółem zanotowano w gminach miejsko-wiejskich Olszyna – 36,6% i Leśna – 32,1%, a najniższy w gminie wiejskiej Kobierzycy – 4,1%. W 115 gminach udział dotacji celowych w całkowitych dochodach budżetów gmin był wyższy niż średnio w województwie. W ogólnej kwocie dotacji celowych budżetów gmin najwyższy udział (89,8%) stanowiły dotacje z budżetu państwa (13,8% dochodów ogółem), w tym blisko ⅓ dotacji z budżetu państwa (61,7%) było przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej.

Wpływy z tytułu subwencji ogólnej kształtowały się na poziomie 1532,2 mln zł i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 4,0%. Na część oświatową przypadało 78,4% subwencji ogólnej (w kraju 74,7%). W dochodach gmin miejskich udział subwencji ogólnej wyniósł 19,4%, miejsko-wiejskich – 22,8%, a wiejskich – 22,7%, natomiast udział części oświatowej w subwencji ogólnej dla tych gmin wyniósł odpowiednio: 86,1%, 73,2% i 77,9%. Najwyższy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Lubomierz – 47,3% i wiejskiej Dziadowa Kłoda (46,3%), a najniższy w gminach miejskich Szczawno-Zdrój – 7,2% i Szklarska Poręba (7,7%).

Wydatki budżetów gmin w województwie dolnośląskim w 2015 r. wyniosły łącznie 6880,3 mln zł i stanowiły one 44,8% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego. Z tej kwoty 32,4% zrealizowały gminy miejskie, 37,4% – gminy miejsko-wiejskie, a 30,2% – gminy wiejskie. W kraju najwięcej wydatków poniosły gminy wiejskie – 43,7%, które osiągnęły także najwyższe dochody. W porównaniu do 2014 r. wartość wydatków zmniejszyła się o 0,5% (w kraju wzrost o 1,0%). Najwyższe kwoty wydatkowano w gminach o największych dochodach, tj. w gminach miejskich Lubin (290,7 mln zł) i Głogów (234,7 mln zł) oraz w miejsko-wiejskiej Polkowice (211,1 mln zł). Najniższe wydatki ogółem odnotowano w gminie wiejskiej Platerówka (5,6 mln zł).

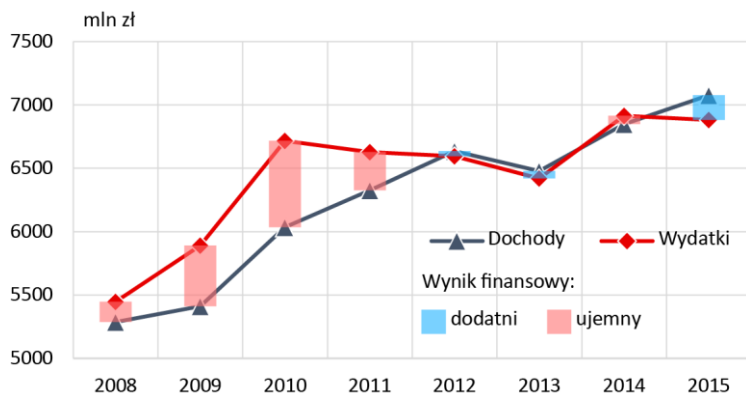
W 2015 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy wydały średnio 3488,00 zł (w 2014 r. – 3501,25 zł), co ulokowało dolnośląskie na 5. pozycji wśród województw za województwami: zachodniopomorskim, pomorskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim. Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniesiono w gminach wiejskich – 3698,38 zł, a następnie w gminach miejsko-wiejskich – 3527,30 zł i w gminach miejskich – 3272,49 zł. Największe wydatki per capita poniosła gmina wiejska Jerzmanowa (7868,80 zł), a najmniejsze – gmina miejsko-wiejska Szczytina (2558,01 zł).

Wydatki bieżące budżetów gmin stanowiły 83,0% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła w odniesieniu do 2014 r. o 2,9%. W Polsce udział wydatków bieżących był nieco wyższy i wyniósł 83,1%. Spośród wydatków bieżących w województwie dolnośląskim, podobnie jak przed rokiem, największą część stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych (74,3%), w tym wydatki przeznaczone na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń – łącznie 42,2% oraz zakup materiałów i usług (26,8%). Średnie wydatki bieżące na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2894,80 zł (wobec 2767,83 zł w kraju). Najwyższe wydatki bieżące na 1 mieszkańca odnotowano w gminach miejsko-wiejskich (2935,13 zł), w tym w szczególności w gminie Polkowice (6746,66 zł).

Wydatki majątkowe dolnośląskich gmin wyniosły 1170,1 mln zł i były o 14,3% mniejsze niż przed rokiem (w kraju mniejsze o 6,2%). Zdecydowaną większość (95,9%) wydatków majątkowych gminy przeznaczały na inwestycje. W 2015 r. poziom wydatków inwestycyjnych osiągnął 1121,7 mln zł i w skali roku zmniejszył się o 14,3% (w kraju – spadek o 6,2%). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem kształtował się w granicy od 1,5% w gminie miejskiej Zawidów do 54,9% w gminie wiejskiej Mściwojów, przy średniej dla województwa – 16,3% (w kraju 16,5%). Odsetek wydatków na inwestycje w wydatkach ogółem przekroczył przeciętną dla województwa w 71 gminach. Na inwestycje, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, gminy przeznaczyły średnio 568,64 zł. W kraju przeciętne wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca wyniosły 550,39 zł. Najwyższą kwotę w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydano w gminie wiejskiej Mściwojów (2911,92 zł), natomiast najmniej w gminie miejskiej Zawidów (45,81 zł).

W strukturze wydatków gminnych w podziale na działy dominowały wydatki na oświatę i wychowanie (32,5%), a następnie na: pomoc społeczną (13,9%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (11,4%) oraz administrację publiczną (10,9%). Wydatki na oświatę i wychowanie zamknęły się w kwocie 2234,4 mln zł; w skali roku ich udział wśród wydatków ogółem zwiększył się o 1,6 p.proc.

Wykres 5. **Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów gmin^a**



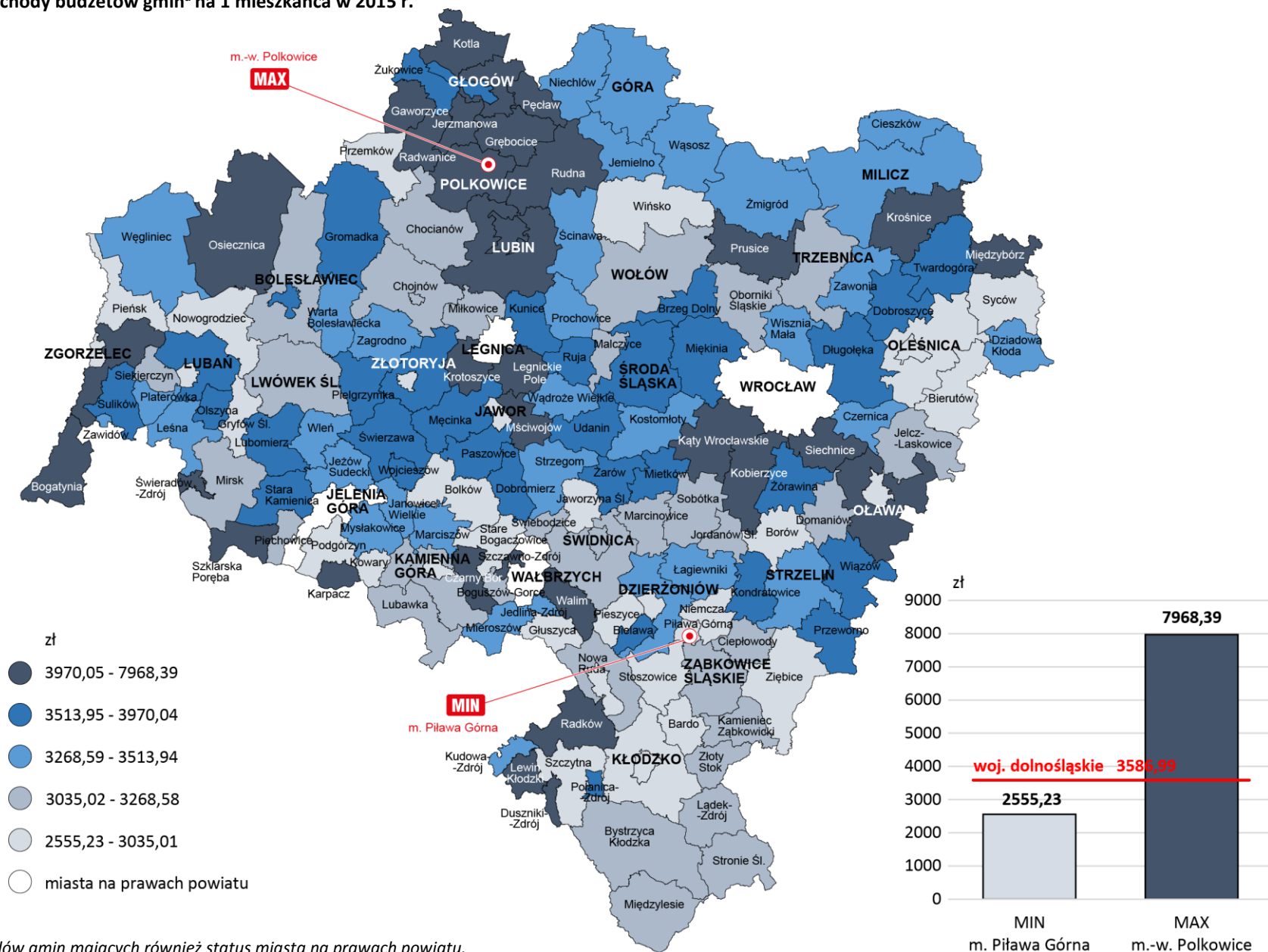
^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

nach miejskich (73,0 mln zł), a następnie w gminach wiejskich (68,6 mln zł) i miejsko-wiejskich (53,6 mln zł).

Największą nadwyżkę budżetową wykazała gmina miejska Głogów (13,4 mln zł). W 40 gminach wydatki przewyższały uzyskane dochody, w tym największy deficyt odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Trzebnica (7,3 mln zł).

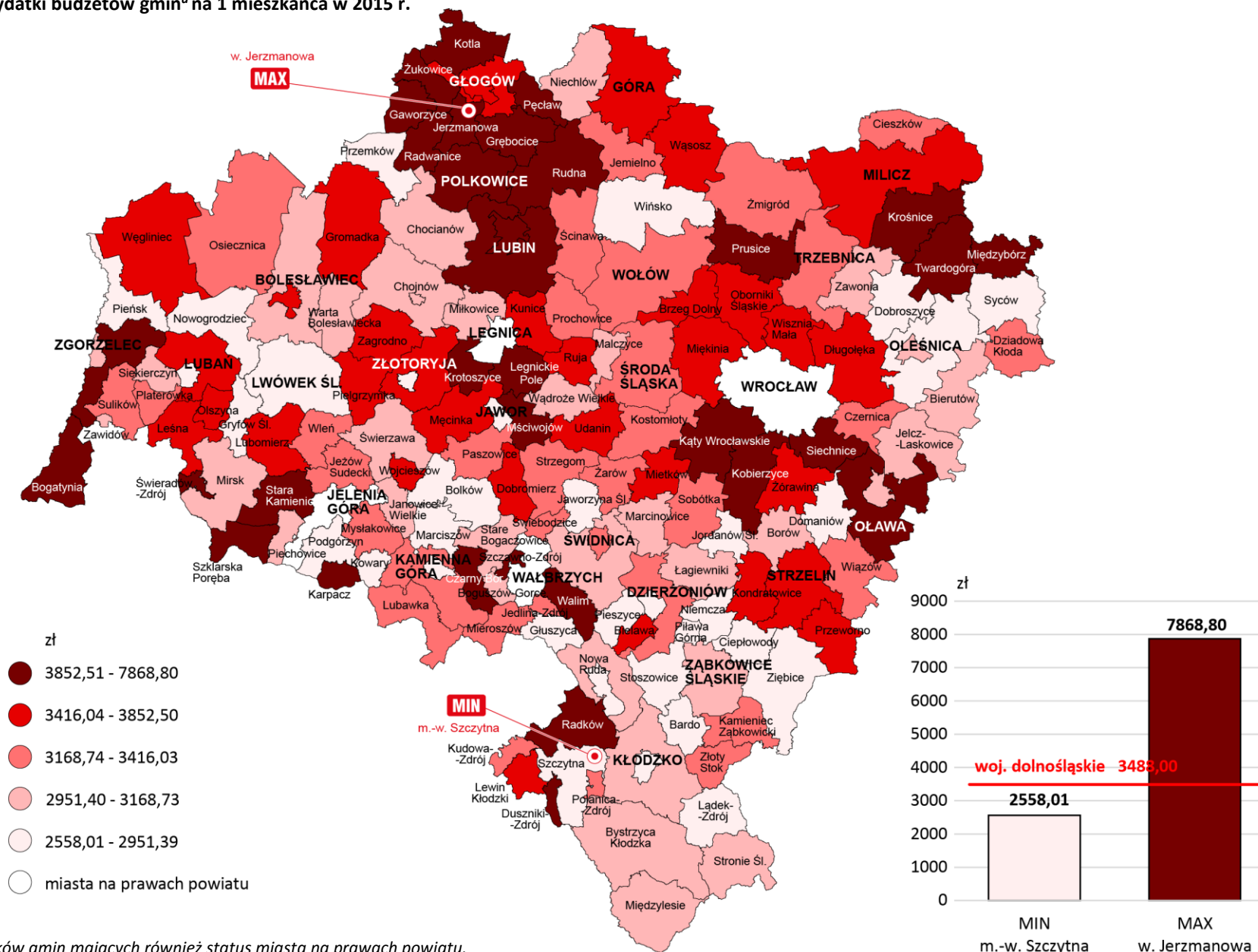
W 2015 r. w 3/4 gmin województwa dolnośląskiego łączna kwota dochodów przewyższała poniesione wydatki, tj. wynik finansowy w tych gminach kształtował się na dodatnim poziomie. Budżet wszystkich gmin łącznie, po odnotowanym w 2014 r. deficycie, zamknął się nadwyżką budżetową, która wyniosła 195,3 mln zł. Nadwyżka budżetowa wystąpiła we wszystkich rodzajach gmin, w tym największa – w gmi-

Mapa 1. Dochody budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w 2015 r.



^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w 2015 r.



^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

BUDŻETY POWIATÓW

Powiaty (bez miast na prawach powiatu) w województwie dolnośląskim w 2015 r. osiągnęły dochody ogółem w wysokości 1897,0 mln zł. Były one niższe o 4,0% (w kraju o 0,4%) w porównaniu z 2014 r. i stanowiły 8,0% dochodów wszystkich powiatów w Polsce.

Najwyższe dochody w 2015 r. uzyskiwały powiaty: kłodzki (178,1 mln zł), świdnicki (134,5 mln zł) oraz głogowski (101,9 mln zł) i wrocławski (100,7 mln zł), natomiast najniższe – powiat górowski (35,7 mln zł) i średzki (37,7 mln zł).

Obniżenie dochodów w skali roku odnotowało 16 powiatów, w tym w największym stopniu obniżył się dochód powiatu lubińskiego (o 22,9%). W pozostałych 10 powiatach zanotowano wyższe niż w 2014 r. dochody budżetu, w tym najbardziej wzrosły dochody powiatu jaworskiego (o 10,6%).

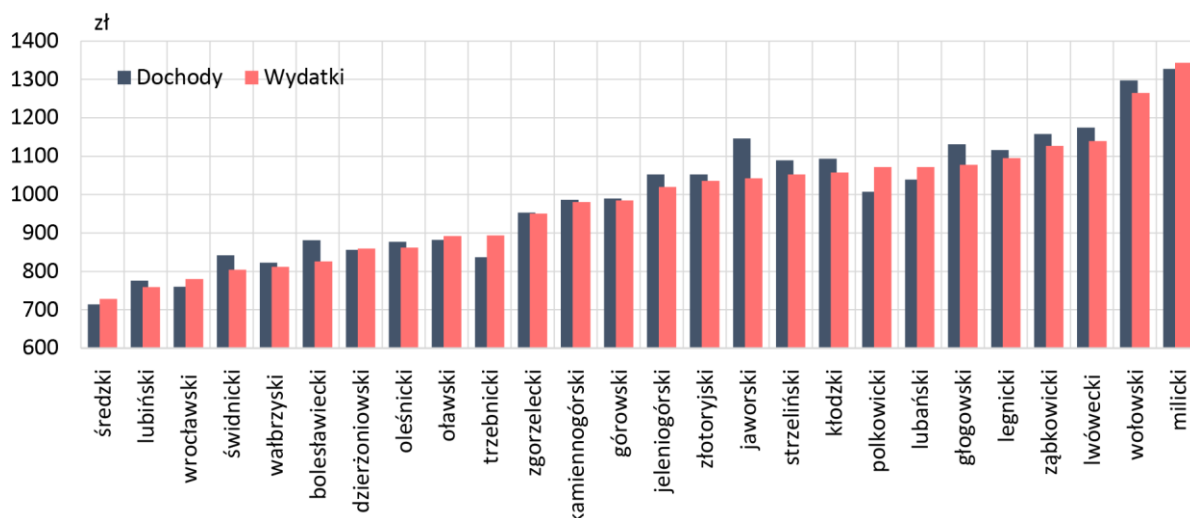
W większości powiatów podstawowym źródłem wpływów do budżetów była subwencja ogólna, która w 2015 r. wyniosła 761,8 mln zł, tj. o 3,2% mniej niż przed rokiem (w kraju o 1,3% mniej). Jej udział w dochodach powiatów ogółem wyniósł 40,2%, tj. o 0,4 p.proc. więcej niż w 2014 r. i był zróżnicowany w poszczególnych powiatach – od 16,3% w powiecie legnickim do 51,0% w powiecie świdnickim. W 14 powiatach udział subwencji ogółem był wyższy niż średnio w województwie, a w 3 powiatach subwencja ogólna przekroczyła poziom połowy dochodów ogółem. Na zadania oświatowe przeznaczono 608,4 mln zł, tj. 79,9% subwencji ogólnej z budżetu państwa (w Polsce – 77,6%).

Ponad ⅓ dochodów budżetów powiatów (36,1%) stanowiły dochody własne, które w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 685,4 mln zł, tj. o 3,5% wyższym w porównaniu z rokiem wcześniejszym (w kraju więcej o 6,7%). Najwyższy udział dochodów własnych odnotowano w powiecie lubińskim (58,0%), a najniższy w powiecie złotoryjskim (22,6%). W 10 powiatach udział był wyższy niż średnio w województwie. Wśród dochodów własnych powiatów największy udział miał podatek od osób fizycznych (53,6%), który stanowił 19,4% dochodów ogółem.

W 2015 r. dotacje celowe stanowiły 92,3% ogółu dotacji i zasiły budżety powiatów w 21,9%. Najniższy udział dotacji celowych wśród ogółu dochodów odnotowano w powiecie głogowskim (11,6%), a najwyższy – w powiecie legnickim (35,5%). Dotacje z budżetu państwa stanowiły 79,9% dotacji celowych (17,5% dochodów ogółem), w tym blisko ⅓ dotacji z budżetu państwa (65,8%) było przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej.

Średni dochód powiatów przypadający na 1 mieszkańca w 2015 r. ukształtował się na poziomie 961,68 zł (wobec 917,31 zł w kraju) i był niższy o 3,9% w odniesieniu do 2014 r. (w kraju niższy o 0,3%). Najwyższą wartość dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie milickim (1327,10 zł), natomiast najniższą w powiecie średzkim (713,26 zł). W 15 spośród 26 powiatów średni dochód na 1 mieszkańca przekroczył przeciętną dla województwa. Pod względem wysokości dochodów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2015 r. województwo dolnośląskie plasowało się na 6. miejscu w kraju (w 2014 r. – 3. pozycja) po województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim, a także podlaskim, świętokrzyskim i pomorskim.

Wykres 6. Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2015 r.



Łączne wydatki zrealizowane przez powiaty województwa dolnośląskiego w 2015 r. (bez miast na prawach powiatu) wyniosły 1870,3 mln zł, tj. o 5,0% mniej niż przed rokiem (w kraju mniej o 1,4%), przy czym najwięcej wydatków poniosły powiaty kłodzki (9,2% ogółu wydatków powiatów) i świdnicki (6,9%).

Obniżenie wydatków w skali roku odnotowało 18 powiatów, w tym największe – powiat lubiński (o 24,8%). W 8 powiatach wystąpił wzrost wydatków ogółem, w tym największy – w powiecie oławskim (o 11,1%).

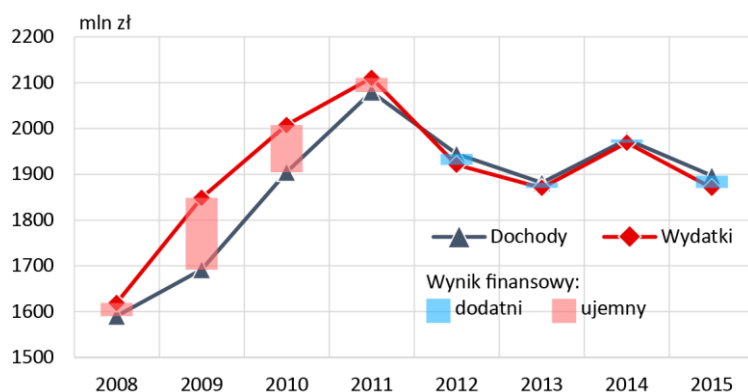
W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiaty dolnośląskie wydały średnio 948,18 zł (wobec 997,25 zł w 2014 r.), było to o 4,4% więcej niż średnio w powiatach w kraju. Większe niż w województwie dolnośląskim wydatki na 1 mieszkańca zrealizowały powiaty w 6 województwach: warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim i lubuskim. Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły powiaty milicki (1342,68 zł) oraz wołowski (1264,13 zł). W 13 powiatach wydatki na 1 mieszkańca nie przekroczyły 1000 zł, a najniższe były w powiecie średzkim (727,44 zł).

W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2015 r. wyniosły 1670,1 mln zł, czyli 89,3% wydatków ogółem. Ponad połowę (59,6%) z nich stanowiły środki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Największy udział wydatków bieżących wśród ogółu wydatków odnotowano w powiecie górowskim (99,3%), a najniższy we wrocławskim (79,2%). W 11 powiatach udział był wyższy niż średnio w województwie.

Wydatki majątkowe powiatów stanowiły 10,7% wydatków ogółem, w tym wydatki inwestycyjne 10,6% (w kraju odpowiednio 14,6% i 14,4%). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w 15 powiatach przekroczył średnią wojewódzką. Najwyższy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w powiecie wrocławskim (20,8%), natomiast najniższy – w powiecie górowskim (0,7%). Średnio na 1 mieszkańca powiaty przeznaczyły na inwestycje 100,46 zł wobec 119,33 zł w 2014 r. Największe wydatki inwestycyjne per capita poniesiono w powiecie oławskim (179,42 zł), natomiast najmniejsze w powiecie górowskim (7,10 zł).

W strukturze działowej wydatków powiatów przeważały wydatki m.in. w działach: oświata i wychowanie (29,5%), pomoc społeczna (17,1%), transport i łączność (12,6%) oraz administracja publiczna (10,8%). Wydatki na oświatę i wychowanie zamknęły się w 2015 r. w kwocie 551,2 mln zł; w skali roku ich udział wśród wydatków ogółem zwiększył się o 1,9 p.proc.

Wykres 7. **Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów powiatów**



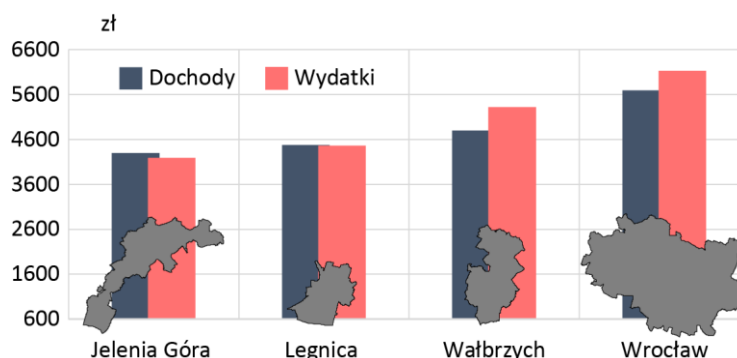
Budżety powiatów województwa dolnośląskiego w 2015 r. zamknęły się nadwyżką, utrzymującą się od 2012 r., wynoszącą 26,6 mln zł. Dodatni wynik finansowy osiągnęły budżety 18 powiatów, w tym największy (powyżej 5 mln zł) – powiaty: świdnicki (5,9 mln zł), kłodzki (5,9 mln zł), jaworski (5,3 mln zł) i bolesławiecki (5,0 mln zł). Deficyt odnotowano w 8 powiatach, w tym największy, w wysokości 4,7 mln zł, w powiecie trzebnickim.

BUDŻETY MIAST NA PRAWACH POWIATU

W 2015 r. w województwie dolnośląskim były cztery miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica, Jelenia Góra i Wałbrzych (od 1 stycznia 2003 r. do 1 stycznia 2013 r. był włączony do powiatu wałbrzyskiego).

W 2015 r. w budżetach miast na prawach powiatu województwa dolnośląskiego zgromadzono dochody ogółem w wysokości 4973,3 mln zł. Dochody te stanowiły 7,0% dochodów wszystkich miast na prawach powiatu

Wykres 8. **Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2015 r.**



w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca do budżetów miast na prawach powiatu wpłynęło średnio 5331,59 zł, tj. o 4,5% mniej niż średnio w kraju. Najwyższy dochód na 1 mieszkańca odnotowano we Wrocławiu – 5696,68 zł.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu dominowały dochody własne (70,0% dochodów ogółem), które w 2015 r. osiągnięto w kwocie 3482,8 mln zł. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych miastach wyniósł: 74,6% we Wrocławiu, 60,6% w Wałbrzychu, 57,0% w Legnicy oraz 54,3% w Jeleniej Górze.

W 2015 r. na dochody własne składały się, przede wszystkim, wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które w wysokości 1240,7 mln zł stanowiły 35,6% dochodów własnych i 24,9% dochodów ogółem oraz pozostałe dochody, które osiągnęły wartość 986,7 mln zł (28,3% dochodów własnych i 19,8% dochodów ogółem). Na 1 mieszkańca przypadało średnio 3733,71 zł dochodów własnych budżetów miast na prawach powiatu (tj. o 3,7% więcej niż w 2014 r.).

W 2015 r. w ramach subwencji ogólnej z budżetu państwa, miasta na prawach powiatu otrzymały 866,9 mln zł, co stanowiło 17,4% dochodów ogółem. W kraju dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły 19,7% dochodów ogółem. Subwencja ogólna stanowiła 27,5% dochodów ogółem budżetu Legnicy, 26,5% – Jeleniej Góry, 21,2% – Wałbrzysza oraz 14,7% – Wrocławia. Na zadania oświatowe przeznaczono 802,2 mln zł. Kwota ta stanowiła 92,5% subwencji ogólnej (tj. 16,1% dochodów ogółem).

Dotacje celowe stanowiły 8,3% wpływów do budżetu miast na prawach powiatu (w kraju 9,7%). W 2015 r. z ich tytułu miasta na prawach powiatu w województwie dolnośląskim otrzymały 413,4 mln zł, tj. o 4,2% więcej niż przed rokiem. Największy udział dotacji celowych w dochodach miast odnotowano w Wałbrzychu (15,6% wobec 16,7% w 2014 r.) i w Jeleniej Górze (15,5% wobec 14,4%), natomiast najniższy wystąpił we Wrocławiu (5,9% wobec 5,7% przed rokiem). W dotacjach celowych budżetu miast na prawach powiatu dominowały dotacje z budżetu państwa (88,5%), w tym ponad ⅓ dotacji z budżetu państwa było przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej.

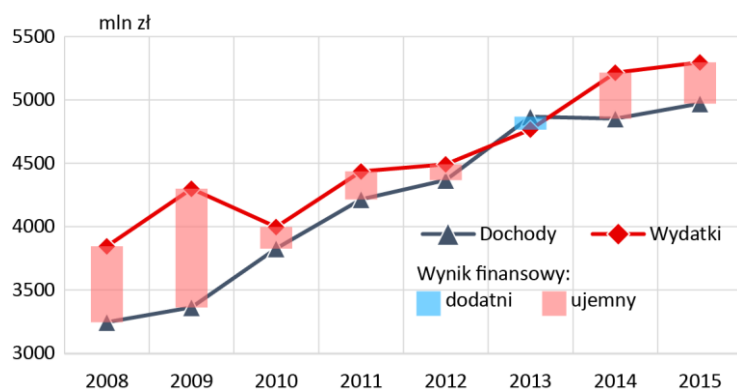
W 2015 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu zamknęły się kwotą 5297,6 mln zł. Stanowiły one 7,6% wydatków wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce. Blisko ⅔ (73,4%) wydatków zrealizowano we Wrocławiu, 11,7% – w Wałbrzychu, 8,5% – w Legnicy, a pozostałe 6,4% – w Jeleniej Górze. Średnio w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta te wydały 5679,25 zł, tj. o 1,7% więcej niż w 2014 r. W kraju wydatki miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 5524,80 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano we Wrocławiu – 6128,20 zł, natomiast najniższe w Jeleniej Górze – 4194,01 zł oraz w Legnicy – 4461,97 zł.

W strukturze rodzajowej wydatków miast na prawach powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2015 r. ukształtowały się na poziomie 4205,4 mln zł i stanowiły 79,4% wydatków ogółem (w kraju – 81,5%). Istotną część wydatków bieżących stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych (78,4%), w tym zakup materiałów i usług (35,9%) oraz wynagrodzenia i ich pochodne (37,9%). Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w Jeleniej Górze (94,1%), a najniższy w Wałbrzychu (71,5%).

Na wydatki majątkowe miasta na prawach powiatu w 2015 r. przeznaczyły łącznie 1092,2 mln zł. Środki te wydatkowano niemal w całości (88,9%) na zadania inwestycyjne. Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem wyniósł 18,3%. Najwyższy odsetek wydatków inwestycyjnych zanotowano w Wałbrzychu (28,3%), natomiast najniższy w Jeleniej Górze (5,9%). Przeciętne wydatki inwestycyjne miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1040,82 zł (tj. o 4,1% więcej niż w 2014 r.), przy czym w Wałbrzychu – 1506,39 zł, we Wrocławiu – 1126,70 zł, w Legnicy – 606,08 zł, a najmniej w Jeleniej Górze – 245,76 zł.

W 2015 r. samorządy miast na prawach powiatu wydatkowały środki przede wszystkim na oświatę i wychowanie (27,1% wydatków ogółem), a następnie na: transport i łączność (16,9%), pomoc społeczną oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (po 9,5%).

Wykres 9. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu



W 2015 r. miasta na prawach powiatu ogółem zamknęły rok budżetowy deficytem budżetowym w łącznej wysokości 324,3 mln zł, pomniejszając go w skali roku o 38,6 mln zł (w 2014 r. notowano deficyt na poziomie 362,9 mln zł). Deficytem zamknął się budżet miasta Wrocławia i Wałbrzysza, natomiast budżet miast Jeleniej Góry i Legnicy odnotował nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

BUDŻET WOJEWÓDZTWA

W 2015 r. dochody ogółem samorządu województwa dolnośląskiego wyniosły 1265,4 mln zł i były o 26,8% niższe niż w roku poprzednim (w kraju dochody ogółem województw zmniejszyły się o 3,6%). Stanowiły one 7,4% dochodów wszystkich województw w Polsce (o 2,3 p.proc. mniej niż w 2014 r.). W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody województwa wynosiły średnio 435,53 zł (o 26,7% mniej niż przed rokiem) i były o 2,1% niższe od średnich dochodów na 1 mieszkańca w Polsce.

Znaczną część dochodów województwa stanowiły dochody własne (61,9%; przed rokiem – 41,1%; w kraju w 2015 r. – 41,8%), które wyniosły 782,7 mln zł, tj. o 10,3% więcej niż w 2014 r. (w kraju większe o 9,3%). Najwyższy udział w strukturze dochodów własnych miały wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (62,9%), które w 2015 r. wyniosły 492,5 mln zł. Średnie dochody własne województwa na 1 mieszkańca wyniosły 269,38 zł (tj. o 10,4% więcej niż w 2014 r.), wobec 186,06 zł w kraju.

Kolejna część (33,2%) dochodów województwa pochodziła z dotacji, które w 2015 r. wyniosły 420,1 mln zł i były o 43,3% niższe niż w 2014 r. (w kraju niższe o 4,4%). Ponad połowę dotacji ogółem stanowiły dotacje celowe (51,1% wobec 36,7% w roku poprzednim). Najwyższy udział w ogólnej kwocie dotacji celowych budżetu województwa (91,6%) stanowiły dotacje z budżetu państwa (15,5% dochodów ogółem), w tym największa część dotacji z budżetu państwa (95,4%) była przeznaczona na zadania z zakresu administracji rządowej.

Pozostałe (4,9%) środki w budżecie województwa pochodziły z subwencji ogólnej. Część oświatowa stanowiła aż 98,4% subwencji (przed rokiem – 23,2%).

Wydatki ogółem województwa w 2015 r. zamknęły się w kwocie 1301,0 mln zł, tj. o 33,4% mniejszej niż w roku poprzednim (w kraju spadek o 5,7%). Wydatki te stanowiły 7,6% wydatków wszystkich samorządów wojewódzkich w Polsce, tj. o 3,1 p.proc. mniej niż w 2014 r.

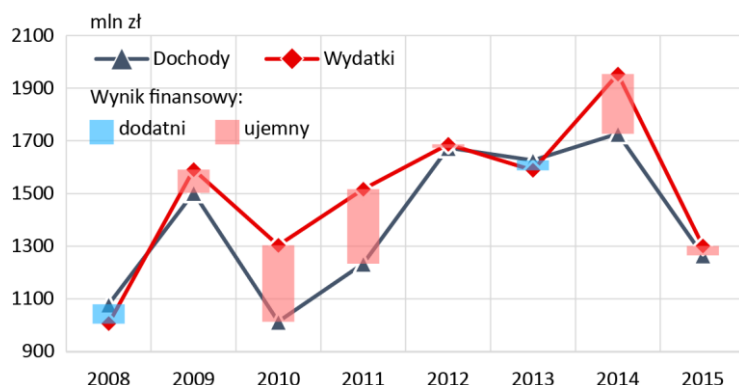
Największym obciążeniem budżetu samorządu województwa były wydatki bieżące, które stanowiły 60,6% wydatków ogółem (w kraju 54,9%) i w 2015 r. zamknęły się w kwocie 788,1 mln zł, tj. o 29,8% mniejszej niż przed rokiem.

W 2015 r. na wydatki majątkowe samorząd województwa przeznaczył łącznie 512,9 mln zł, czyli o 38,4% mniej niż w 2014 r. (w kraju mniej o 1,1%). Środki te wydatkowano w większości, podobnie jak we wcześniejszych latach, na zadania inwestycyjne (94,4%), które stanowiły 37,2% ogółu wydatków budżetu województwa (w 2014 r. – 41,4%).

Wśród wydatków województwa dolnośląskiego przeważały wydatki na transport i łączność (33,5%). Istotny udział miały również wydatki przeznaczone na rolnictwo i łowiectwo (17,9%), administrację publiczną (13,7%), kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (7,2%) oraz oświatę i wychowanie (5,3%).

W 2015 r. z budżetu samorządu województwa na 1 mieszkańca wydano średnio 447,81 zł, tj. o 33,4% mniej niż w 2014 r. oraz o 0,46 zł więcej niż średnie wydatki budżetów województw na 1 mieszkańca w Polsce.

Wykres 10. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa



W ramach wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca województwa dolnośląskiego przypadało średnio 166,74 zł (w kraju 192,84 zł) wobec 278,15 zł w 2014 r.

W 2015 r. samorząd województwa dolnośląskiego zamknął rok budżetowy deficytem budżetowym w łącznej wysokości 35,7 mln zł, pomniejszając deficyt budżetowy z roku poprzedniego o 191,0 mln zł (w 2014 r. notowano deficyt budżetowy w wysokości 226,6 mln zł).

Urząd Statystyczny we Wrocławiu
ul. Oławska 31, 50-950 Wrocław
Tel.: (+48) 71 3716 300
Faks: (+48) 71 3716 360
e-mail: sekretariatwro@stat.gov.pl

<http://wroclaw.stat.gov.pl/>